

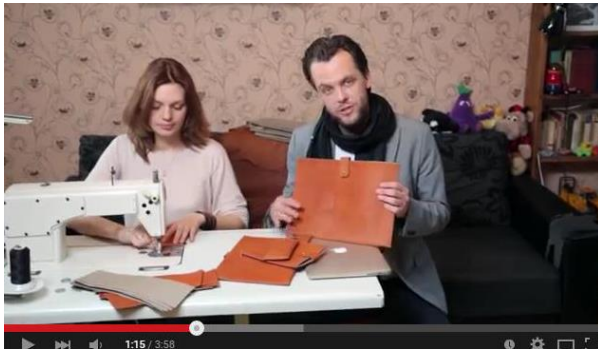
Case Study

.....

MAMMU

ZAČIATOK

Slová Lotyšsko, high fashion a sociálne zmeny sa často v jednej vete nevyskytujú, ale istý muž s miliónom nápadov to už začal meniť. Polovičný Ír, ktorý vyrastal v Nemecku a v súčasnosti

žije v Lotyšsku, Fion Dobbin vynakladá neprehliadnuteľné medzinárodné úsilie – spájajúc roky dizajnerskej praxe s obchodnými znalosťami, prichádza s kreatívnymi riešeniami sociálnych problémov. Po získaní magisterského titulu v oblasti priemyselného dizajnu na Berlin University of the Arts, Dobbin navrhol so svojimi kolegami toaletu, aby pomohol 2,6 miliónom ľudí po celom svete, ktorí nemajú prístup k hygienickým zariadeniam a ani

povedomie o ich potrebe. Cez tento projekt mal možnosť stretnúť sa s nositeľom Nobelovej ceny mieru Dr. Muhamdom Yunusom, spolu vynálezcom mikro úveru a zakladateľom Garmeen Bank a ktorý pracoval v Garmeen Creative Lab, kde sú vyvíjané nové sociálne podnikateľské nápady.

Dobbinova vášeň pre využitie dizajnerskeho myslenia na riešenie sociálnych problémov, a jeho nadšenie aktívneho tvorcu zmien ho viedli k založeniu MAMMU, módnjej spoločnosti, ktorá úzko spolupracuje s mladými lotyšskými **matkami v núdzi**.

SOCIÁLNE POTREBY A SOCIÁLNY DOPAD

Pri tvorbe názvu (značky) chceli podnikatelia niečo, čo spája obchodné mechanizmy a princípy so sociálnymi problémami a na druhej strane niečo medzinárodne zrozumiteľné. Chceli globálny názov. V lotyštine MAMMU je zdrobnenina slova mama.

PRÍBEH V POZADÍ

Začalo to jednou osobou. Dobrá kamarátka ovdovela, keď jej manžel zahynul počas dopravnej nehody. Zrazu zostala sama – doma mala 4 deti a nevedela ako sa s danou situáciou vysporiadať, pretože finančná podpora štátu bola nedostatočná. Bolo pre ňu skutočne ťažké nájsť si zamestnanie a plniť si povinnosti matky. V súčasnosti je množstvo matiek menej mobilných na trhu práce kvôli ich neschopnosti pracovať počas pevného pracovného času. Často sa im nepodarí zapísať svoje deti do škôlok pre nedostatok voľných miest. Ak si nemôžu dovoliť opatrovatelku, zamestnanie na plný úväzok pre nich nie je správna voľba. Štátna sociálna podpora je taká malá, že tieto ženy musia prakticky prežiť s príjmom pod úrovňou životného minima.

Zamestnanie týchto matiek v MAMMU im dáva príležitosť využívať **flexibilný pracovný čas**, čo je alfou a omegou tejto podnikateľskej činnosti. MAMMU im poskytuje **zaškolenie**, naučí ich zručnostiam potrebným vo výrobe MAMMU módnych výrobkov a poskytuje im informácie potrebné na začatie ich vlastných výrobných mikropodnikov. Po ukončení zaškolenia, MAMMU poskytne ženám materiál potrebný na výrobu. MAMMU kupuje od matiek ich hotové výrobky.

Sociálne podnikanie pre MAMMU znamená byť skôr dôvodom ako ziskovým podnikom a cieľom MAMMU tímu je poskytovanie sociálnych dávok pre matky a popri tom vyrábať kreatívne a vysoko kvalitné módné výrobky.

AKO UVIEDLI DO ŽIVOTA NOVÚ KOLEKCIU?

Mladý podnikateľ a jeho partner začínali len s 500 €, keď tvorili prvú kolekciu šálov. Ich identitu, vizuálnu komunikáciu, webovú stránku, prvú výstavu a prvé fotenie. Všetko sa to, samozrejme, dialo za pomoci ich priateľov: fotograf pomohol s fotením, modelky boli ich známe a návrhárka to robila preto, lebo verila, že to bol skvelý nápad. Takže reálne mali výdavky len na materiál. MAMMU bola hneď od začiatku niečo ako komunitný projekt.

Neberú zisk z firmy. Zisk je použitý na rozšírenie firmy a jej ďalší rozvoj. Sociálny podnik je zmesou tradičného podnikania a mimovládnej organizácie. „Charitatívny dolár“ má jeden život, ale dolár zarobený v sociálnom podnikaní má mnoho životov, pretože sa recykluje sám. V MAMMU prevzali obchodný mechanizmus tradičného podnikania, ktoré je založené na ekonomickej sebestačnosti a spojili ho s formou podniku, ktorého riadenie je ovplyvnené príčinou, nie ziskom. Takže to znamená, že ak zarobia dva milióny dolárov za mesiac, nevidia Fionna šoférovať Ferrari, pretože peniaze sa použijú na ďalší rozvoj firmy. Pretože čím viac sa firma rozrastá, tým viac matiek môže zamestnať.

AKO MAMMU SPOLUPRACUJE S VLÁDOU?

Zakladatelia MAMMU veria, že je dôležité byť súčasťou komunity, ale nechcú mať žiadny špeciálny status, alebo úľavy na dani od vlády. Pretože navonok je MAMMU v podstate normálna spoločnosť – majú výrobky vysokej kvality s prevedením a výrobou na vysokej úrovni a rovnako poskytujú kvalitné poradenstvo. Zvnútra je to sociálny podnik - ktorého riadenie je ovplyvnené príčinou, nie ziskom.

„Nechcem sedieť pre televízorom, sťažovať sa a byť nahnevaný. Nechcem čakať, kým vláda pohne svojim zadkom a niečo urobí – chcem sa o seba postarať sám. Nemám čas na sťažovanie, chcem robiť radostné veci a to môžem robiť sám. Vláda mi nezaručí úsmev na tvári, sám sa budem usmievať. Sociálny podnik je nástroj, pomocou ktorého robíme niečo pre seba.“ Fionn Dobin, spoluzakladateľ MAMMU.

MAMMU sa riadi 7 Grameen princípmi pre sociálne podnikanie profesora Muhammada Yunnusa, laureáta Nobelovej ceny:

- Podnikáním pomáhať prekonať chudobu, alebo problémy, ktoré ohrozujú ľudí či spoločnosť, nie maximalizovať zisk;
- Cieľom je finančná a ekonomická udržateľnosť (sebestačnosť), nie charita;
- Investorom sa vrátia len počiatočné investície, nie sú im vyplácané žiadne dividendy;
- Ak je výška investície splatená, zisk zostáva spoločnosti na jej rozšírenie a rozvoj;
- Spoločnosť je šetrná k životnému prostrediu.
- Pracovníci dostanú trhovú mzdu za lepších pracovných podmienok;
- Robiť to s radosťou.

Ak sa chceš dozvedieť viac o tom, ako sa stať sociálne prospešným podnikateľom, počúvaj rozprávanie **Fionna Dobina** ako sa z mladého podnikateľa, v čase „Dot-com Bubble“ na konci 90-tych rokov v Berlíne, stal priemyselný dizajnér s cieľom bojovať proti nedostatku hygienických zariadení v rozvojových krajinách, sociálne prospešný podnikateľ v oblasti módy a nakoniec učiteľ kreatívneho myslenia a sociálneho podnikania na Stockholm School of Economics in Riga.

PREDISKUTUJTE NASLEDUJÚCE OTÁZKY V TRIEDE:

1. Aká sociálna zmena sa udiala vďaka tomuto sociálne prospešnému podnikateľovi?
2. Ako začal?
3. Ktoré ťažkosti musel prekonávať?
4. V čom si myslíte, že je tento prístup podnikateľský?
5. Akú radu by ste vedeli dať tomuto sociálne prospešnému podnikateľovi?